

Sygn. akt **IC 1270/17**

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 5 sierpnia 2020 roku

Sąd Rejonowy w Gdyni I Wydział Cywilny w składzie:

Przewodniczący: Sędzia Sławomir Splitt

po rozpoznaniu w dniu 5 sierpnia 2020 r. w Gdyni na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa **T. Z.**

przeciwko **K. P. i R. P. (1)**

o zadośćuczynienie, odszkodowanie i ustalenie na przyszłość

I. zasądza solidarnie od pozwanych **K. P. i R. P. (1)** na rzecz powoda **T. Z.** kwotę **15.000,00 złotych** (piętnaście tysięcy złotych), wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie:

w stosunku do pozwanej K. P. od dnia 2 listopada 2017 roku do dnia zapłaty,

zaś w stosunku do pozwanego R. P. (1) od dnia 26 maja 2018 roku do dnia zapłaty;

II. zasądza solidarnie od pozwanych **K. P. i R. P. (1)** na rzecz powoda **T. Z.** kwotę **899,18 złotych** (osiemset dziewięćdziesiąt dziewięć złotych osiemnaście groszy), wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie:

w stosunku do pozwanej K. P. od dnia 2 listopada 2017 roku do dnia zapłaty,

zaś w stosunku do pozwanego R. P. (1) od dnia 26 maja 2018 roku do dnia zapłaty;

III. ustala, iż pozwani K. P. i R. P. (1) ponoszą na przyszłość odpowiedzialność za skutki wypadku, któremu uległ powód T. Z. w dniu 12 stycznia 2017 roku;

IV. oddała powództwo w pozostałym zakresie;

V. zasądza solidarnie od pozwanych **K. P. i R. P. (1)** na rzecz powoda **T. Z.** kwotę **1.035,72 złotych** (jeden tysiąc trzydzieści pięć złotych siedemdziesiąt dwa grosze), tytułem zwrotu kosztów procesu;

VI. nakazuje ściągnąć solidarnie od pozwanych **K. P. i R. P. (1)** na rzecz **Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego w Gdyni** kwotę **238,48 złotych** (dwieście trzydzieści osiem złotych czterdzieści osiem groszy) tytułem zwrotu wydatków poniesionych tymczasowo ze środków Skarbu Państwa,

VII. nakazuje ściągnąć od powoda **T. Z.** z zasądzonych na jego rzecz roszczenia na rzecz **Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego w Gdyni** kwotę **149,93 złotych** (sto czterdzieści dziewięć złotych dziewięćdziesiąt trzy grosze) tytułem zwrotu wydatków poniesionych tymczasowo ze środków Skarbu Państwa.

Sygn. akt **IC 1270/17**

UZASADNIENIE

STANOWISKA STRON

Powód T. Z. wniósł o zapłatę kwoty 25.000,00 złotych tytułem zadośćuczynienia za krzywdę wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 02 listopada 2017 roku do dnia zapłaty oraz o zapłatę kwoty 899,18 złotych tytułem odszkodowania wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 02 listopada 2017 roku do dnia zapłaty oraz ustalenie odpowiedzialności na przyszłość pozwanego wobec powoda za skutki zdarzenia z dnia 12 stycznia 2017 roku, a także zasądzenie na swoją rzecz kosztów procesu.

W uzasadnieniu wskazał, iż w dniu 12 stycznia 2017 roku około godz. 19-ej, poruszając się chodnikiem ulicy (...) w G. na wysokości posesji nr (...) należącej do pozwanych poślizgnął się i upadł. Przyczyną upadku powoda było oblodzenie chodnika. Powód o zdarzeniu powiadomił właścicielkę posesji K. P..

W wyniku upadku u powoda stwierdzono złamanie główki kości ramiennej lewej. W związku z czym w dniu 17 stycznia 2017 roku wykonano zabieg zespolenia złamania, w wyniku którego w główce kości ramiennej lewej ręki powodowi umieszczono na stałe dwie śruby.

Podstawą odpowiedzialności pozwanych stanowił przepis art. 415 kodeksu cywilnego, zaś bezprawność działania pozwanych wynikała z nie wywiązania się z obowiązku usunięcia lodu z chodnika położonego wzdłuż nieruchomości pozwanych, który to obowiązek powód wywodził z przepisu ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach.

Powodowi skutek złamania stale towarzyszy ból lewej ręki, w której na zawsze będą znajdowały się dwie śruby.

Kwoty odszkodowania powód dochodził w związku z wcześniej poniesionym kosztem zaplanowanego, a niedoszłego do skutku wyjazdu do P., który miał odbyć się w okresie od 16 do 20 stycznia 2017 roku. Powód nie skorzystał z wyjazdu, bo w tym okresie poddawał się leczeniu, a w konsekwencji tego nie otrzymał zwrotu kosztów przelotu lotniczego w kwocie 257,20 złotych oraz kosztów zakwaterowania w wysokości 412.56 złotych za osobę.

Ustalenie odpowiedzialności na przyszłość powód uzasadnił tym, iż charakter doznanego przez niego urazu pozwala stwierdzić, iż występują u niego konsekwencje przedmiotowego zdarzenia, których nie da się wskazać w chwili obecnej.

(pozew - k. 2-6)

Pozwana w odpowiedzi na pozew wniosła o oddalenie powództwa oraz zasądzenie na swoją rzecz kosztów procesu.

Pozwana potwierdziła to, iż w dacie wskazanej przez powoda została poinformowana przez dwóch mężczyzn, iż powód przewrócił się na chodniku znajdującym się przed jej posesją z uwagi na jego oblodzenie i „coś sobie zrobił w rękę”, ale pozwana nie stwierdziła, aby chodnik był oblodzony. Podobnie faktu oblodzenia chodnika nie stwierdzili przybyli po około 30-45 minutach funkcjonariusze Starzy Miejskiej.

Pozwana stwierdziła, iż dbała o stan chodnika i nie był on oblodzony w chwili upadku powoda.

W ocenie pozwanej powód mógł znajdować się pod wpływem alkoholu, o czym świadczy to, iż jak słyszała od mężczyzn wracali oni z imprezy, zaś powód był odprowadzany przez swoich kolegów. Ponadto powód dopiero następnego dnia, to jest 13 stycznia 2017 roku pojawił się na oddziale ortopedycznym, co może również wskazywać na to, iż wcześniej był pod wpływem alkoholu.

Ponadto pozwana zakwestionowała wysokość dochodzonego przez powoda zadośćuczynienia.

(odpowiedź na pozew - k. 56-63)

Pismem z dnia 14 lutego 2018 roku pozwana zawiadomiła (...) S.A. w G. o toczącym się postępowaniu.

(pismo z dnia 14.02.2018r. - k. 75-76)

Pismem z dnia 18 kwietnia 2018 roku powód wezwał do udziału w niniejszej sprawie w charakterze pozwanego R. P. (1) – współwłaściciela nieruchomości położonej w G. przy ulicy (...), wskazując na to, iż odpowiedzialność pozwanych jest solidarna.

(pismo powódki z dnia 18.04.2018r. - k. 143- 144, pismo powoda z dnia 23.04.2018 roku - k. 200)

Postanowieniem z dnia 16 maja 2018 roku Sąd wezwał do udziału w sprawie w charakterze pozwanego R. P. (2).

(postanowienie - k. 209)

Pozwany R. P. (1) wniósł o oddalenie powództwa i zasądzenie na swoją rzecz kosztów procesu.

Pozwany przyłączył się do stanowiska pozwanej K. P..

Nadto stwierdził, iż nie odpowiada za szkodę co do zasady, albowiem w czasie, w którym doszło do zdarzenia szkodowego nawierzchnia chodnika była utrzymana w stanie należytym pozwalającym na jego bezpieczne pokonanie przy zachowaniu należytej ostrożności. Przewrócenie się na takiej nawierzchni jest wyłącznie winą osoby, która się przewróciła. Ponadto zakwestionował rozmiar krzywdy powoda, w tym uciążliwości zdarzenia na życie codzienne powoda. Tym samym zakwestionował wysokość szkody.

(odpowiedź na pozew - k. 219- 222)

STAN FAKTYCZNY

W dniu 12 stycznia 2017 roku powód wraz z K. C. schodzili w dół ulicą (...). W tym momencie nie padał deszcz, ani śnieg, ale chodnik na całej przestrzeni był oblodzony i śliski, stąd powód idąc zachowywał ostrożność. Na wysokości nieruchomości pozwanych powód poślizgnął się i upadł. W tym czasie powód szedł bliżej ulicy, ale po chodniku, nie po usypanym między chodnikiem a ulicą odgarniętym śniegiem. Przyczyną upadku powoda był oblodzony chodnik. Powód upadł na lewy bok. Po upadku poczuł ból w lewej ręce. K. C. zostawił powoda na miejscu i wrócił do domu po samochód. W międzyczasie powód zadzwonił do T. S., który zaoferował pomoc i wkrótce przybył na miejsce samochodem.

Powód po przybyciu T. S. i powrocie K. C. zadzwonił do domu pozwanej, którą poinformował o wypadku i stanie nawierzchni. Pozwana nie zareagowała na uwagę o stanie chodnika, ale zaoferowała pomoc powodowi. Po wykonaniu zdjęć aparatem w telefonie komórkowym pozwany zgłosił stan chodnika Straży Miejskiej i Policji, a następnie wsiadł do samochodu T. S., którym udał się na pogotowie. W momencie wypadku powód nie był pod wpływem alkoholu.

(dowód: zeznania świadków K. C. - k. 227-228, płyta CD - k. 243, T. S. - k. 229-232, płyta CD - k. 243, W. P. - k. 232-233, płyta CD - k. 243, M. D. - k. 233-234, płyta CD - k. 243, przesłuchanie powoda T. Z. - k. 235-238, płyta CD - k. 243, częściowo pozwanej K. P. - k. 238-240, płyta CD - k. 243, pozwanego R. P. (1) - k. 240, płyta CD - k. 243)

W dniu 12 stycznia 2017 roku w G. było zachmurzenie duże malejące okresami do umiarkowanego. Około południa występowały przelotne opady deszczu o słabym natężeniu. Powierzchnia przy powierzchni gruntu wynosiła około 1°C.

(ekspertyza (...) z dnia 17.08.2018r. - k. 273-275, 303-305)

Powód niezwłocznie po zdarzeniu udał się do Miejskiej (...) w G., gdzie został zarejestrowany o godz. 19.40. Stamtąd powód został odesłany na Szpitalny Oddział Ratunkowy Szpitala Miejskiego w G..

(dowód: informacja z (...) k. 124)

Wysłany na miejsce zdarzenia patrol Straży Miejskiej przybył tam około godziny po zdarzeniu. Chodnik w tym czasie nie był śliski, stwierdzono resztki soli na chodniku.

(W. P. - k. 232-233, płyta CD - k. 243, M. D. - k. 233-234, płyta CD - k. 243, kopia kart z notatnika - k. 101-101v., notatka urzędowa - k. 102)

W dniu 13 stycznia 2017 roku powód został przyjęty na oddział chirurgii urazowo- ortopedycznej z powodu złamania główki kości ramiennej lewej. Dnia 17 stycznia 2017 roku wykonano zabieg zespolenia złamania.

W dniu 18 stycznia 2017 roku powód został wypisany do domu z zaleceniami dalszego leczenia w poradni ortopedycznej.

Zalecono leki: P. C. oraz (...).

(dowód: karta informacyjna zlecenia szpitalnego - k. 13)

Powód dokonał zakupu leków w dniu za cenę 22,43 złotych. Ponadto powód zakupił X. Rapid za cenę 17,99 złotych.

(dowód: faktura VAT - k. 29, k. 31)

W dniu 20 stycznia 2017 roku powód zakupił temblak siatkowy za kwotę 39,00 złotych.

(dowód: faktura VAT - k. 30)

W dniu 25 stycznia 2017 roku powód został skierowany na zabiegi fizjoterapeutyczne, którego celem była mobilizacja stawu łokciowego lewego. Tytułem wykonanych zabiegów w (...) powód zapłaci kwotę 150,00 złotych.

(dowód: skierowanie na zabiegi - k. 33,34, 115-117v., faktura VAT - k. 32, informacja z dnia 09.04.2018r. - k. 114)

W wyniku upadku u powoda stwierdzono: stan po złamaniu główki kości ramiennej lewej, uraz po otwartej repozyycji i zespoleniu główki kości ramiennej lewej dwiema kaniulowanymi śrubami. Leczenie chirurgiczne powoda zakończono pod koniec marca 2017 roku kiedy powód powrócił do pracy.

Następstwem zdarzenia jest niewielki, bo 5° deficyt pełnego wyprostu stawu lewego łokciowego, który należy uznać za trwałe. Biegły określił uszczerbek na zdrowiu powoda na 5%.

W złożonej opinii biegły stwierdził, iż z uwagi na to, że złamanie główki kości ramiennej nie należy w traumatologii do złamań dużych, czy rozległych to stopień dolegliwości bólowych powoda był co najwyżej średni. Był on znacząco niwelowany środkami przeciwbólowymi. Ponadto funkcje środka przeciwbólowego, najbardziej skutecznego pełniło unieruchomienie. Ponadto u powoda stwierdzono zrosty kostne po 4 tygodniach od zabiegu operacyjnego (17 stycznia), zaś wraz z procesem gojenia złamania dolegliwości bólowe stopniowo ustępują.

Powód w okresie wspomnianych czterech tygodni wymagał w niewielkim zakresie okresowej pomocy osób trzecich, przez okres około jednej godziny dziennie.

Proces leczenia powoda przebiegał całkowicie prawidłowo i został zakończony w marcu 2017 roku. Ponadto biegły stwierdził, że powód w wywiadzie wskazał, iż nie planuje usunięcia materiału zespalającego, a nie ma bezwzględnych wskazań medycznych, aby zawsze i w każdym przypadku usuwać materiał zespalający. Niemniej jednak wskazał, iż materiał zespalający zazwyczaj należy usunąć, gdy spełnił on już swoją rolę. Zabiegi usunięcia materiału są zazwyczaj mniej inwazyjne i mniej rozległe od zabiegów naprawczych.

Biegły uznał zabiegi rehabilitacyjne powoda za uzasadnione, z punktu widzenia przebytego urazu.

(dowód: pisemna opinia biegłego ortopedy - k. 291-295 wraz z pisemną opinią uzupełniającą - k. 340-341)

Powód w okresie bezpośrednio po zdarzeniu, ani potem nie korzystał z pomocy psychologa i psychoterapeuty. Analiza linii życia powoda, w ocenie biegłego psychologa, nie wskazywała na to, że w ciągu życia opiniowanego

wystąpiły zdarzenia, sytuacje, które mogłyby zakłócić jego rozwój, traumatyzowały go lub wywoływały cierpienie. W związku z prawidłowo ukształtowaną osobowością, zaradnością, odpornością psychiczną i orientacją na stawianie czoła napotkanym problemom, w zaistniałej sytuacji po wypadku podjął konkretne działania.

Analiza funkcjonowania opiniowanego przed i po wypadku nie daje przesłanek do stwierdzenia, że zdarzenie to wywołało u niego konsekwencje rzutujące na jego codzienne funkcjonowanie. Ponadto zdarzenie to nie wywołało u opiniowanego konsekwencji w postaci zespołu stresu pourazowego.

(dowód: pisemna opinia sądowo-psychologiczna - k. 426-429)

Na skutek wypadku od dnia 13 stycznia 2017 roku do dnia 29 marca 2017 roku powód przebywał na zwolnieniu lekarskim.

(okoliczność bezsporna ustalona w oparciu o: zaświadczenie lekarskie - k. 27-28)

Dnia 16 stycznia 2017 roku powód miał zaplanowany wylot do P. i pobyt tam przez 4 dni. Wypadek uniemożliwił mu to, przez co utracił on usługi o wartości 669,76 zł.

(okoliczność bezsporna ustalona w oparciu o: bilety - k. 16-17, e-maile - k. 18-26)

Pismem z dnia 16 lutego 2017 roku powód zwrócił się do pozwanej o nadesłanie kopii polisy nr: CI- (...) Bezpieczny Dom

(okoliczność bezsporna ustalona w oparciu o: pismo z dnia 16.02.2017r. - k. 35)

Powód bezskutecznie dochodził odszkodowania i zadośćuczynienia w (...) S.A. V. (...).

(okoliczność bezsporna ustalona w oparciu o: korespondencję - k. 34-44, k. 66-74, akta szkody na płycie CD - k. 262)

Pismem z dnia 16 października 2017 roku powód wezwał pozwaną K. P. do zapłaty kwoty 25.000 zł tytułem zadośćuczynienia, 229,42 zł tytułem kosztów leczenia, 669,76 zł tytułem kosztów rezygnacji z wyjazdu do P. oraz potwierdzenia i ustalenia odpowiedzialności powódki na przyszłość za skutki wypadku.

(okoliczność bezsporna ustalona w oparciu o: pismo z dnia 16.10.2017r. - k. 45-47 wraz z potwierdzeniem nadania - k. 48)

OCENA DOWODÓW

W powyższej sprawie Sąd oparł ustalenia stanu faktycznego na dowodach ze złożonych dokumentów, zeznań świadków i stron, opinii biegłych.

Dowody te Sąd uznał za wiarygodne.

Złożona dokumentacja fotograficzna nie dała podstaw do jednoznacznej oceny stanu nawierzchni chodnika, na którym doszło do wypadku. Podobnie ekspertyza sporządzona przez Instytut Meteorologii i Gospodarki Wodnej pozwalała jedynie na ustalenia przybliżonych i możliwych do zaistnienia warunków atmosferycznych w miejscu zdarzenia, a w konsekwencji również stanu nawierzchni chodnika.

Tym samym ocenę stanu chodnika Sąd oparł na zeznaniach świadków T. S., K. C. oraz zeznaniach powoda. W zakresie zeznań tych świadków należy wskazać, iż są to jedyne osoby, które, spośród osób przesłuchanych w chwili zdarzenia znajdowały się na miejscu wypadku i mogły naocznie przekonać się o stanie chodnika. Zeznania tych osób są zgodne, nie występują między nimi sprzeczności. Jednoznacznie wskazują na przyczynę upadku powoda. Z dokumentacji lekarskiej nie wynika, aby powód w chwili zdarzenia znajdował się pod wpływem alkoholu, co znajduje potwierdzenie

w zeznaniach powoda i świadków. Fakt zgłoszenia stanu chodnika Straży Miejskiej i Policji również świadczy o tym, iż w ocenie pozwanego, jak również uczestników zdarzenia stan chodnika nie spełniał wymogów bezpieczeństwa.

W zakresie zeznań pozostałych świadków należało zauważyć, że ich spostrzeżenia nie odnoszą się do stanu chodnika z chwili zdarzenia. Zeznania strażników miejskich odnoszą się do stanu chodnika po upływie godziny od zdarzenia, podobnie również należy to odnieść do zeznań świadka B. S..

Zeznania pozwanych Sąd uznał za wiarygodne, przy czym w zakresie dotyczącym stanu chodnika z chwili zdarzenia nie dają one podstaw do ustalenia, iż nawierzchnia w tym czasie znajdowała się w odpowiednim stanie.

Pozwani nie przejawiali w tym zakresie inicjatywy dowodowej. Zamierzali jedynie przesłuchać sąsiada - E. H.. Wniosek ten był spóźniony i zmierzał jedynie do niezasadnego przedłużenia postępowania. Załączone oświadczenie nie miało wpływu na ustalenia w sprawie. Przede wszystkim jego treść zawiera sprzeczność, przejawiającą się w tym, że składający je nie wyrażał woli zeznawania w sprawie na wniosek powoda, lecz pozwanego. Tak spóźnionego wniosku nie usprawiedliwiała cofnięcie przez powoda wniosku o przesłuchanie M. H.. Strona pozwana mogła liczyć się z niemożnością przesłuchania świadka, również z uwagi na cofnięcie wniosku. Już na etapie sporządzania odpowiedzi na pozew zobowiązana była do przedstawienia wszystkich dowodów i twierdzeń. Zdaniem Sądu okoliczności stanu nawierzchni chodnika w miejscu zdarzenia zostały już dostatecznie wyjaśnione, a wniosek zmierzał jedynie do niezasadnego przedłużenia postępowania, dlatego na podstawie art. 2352 § 1 pkt 2 i 5 k.p.c. został pominięty.

Sąd uznał za wiarygodne złożone przez biegłych opinie, albowiem są one jednoznaczne w swoich wnioskach, oparte na analizie dokumentacji medycznej, jak również badaniu przedmiotowym powoda i w sposób logiczny argumentują przedstawione w opinii wnioski.

Strony nie kwestionowały wydanych opinii. Jedynie strona powodowa składała zastrzeżenia, co do czasu, w którym powód wymagał pomocy osób trzecich, a także dalszych rokowań. Biegły szczegółowo odniósł się do zgłoszonych zarzutów i wyjaśnił, w jaki sposób czynności życia codziennego były u powoda ograniczone. Wskazał m.in. na jego młody wiek, fakt, że doznał urazu ręki lewej, kiedy jest praworęczny, a także na jego możliwości samodzielnego poruszania się. Co się zaś tyczy dalszych rokowań, z opinii wynikało, że leczenie powoda zakończyło się i przebiegało bez komplikacji. Nadto biegły w żaden sposób nie umniejszał cierpieniom doznany przez powoda. Wreszcie wyjaśnił, że nie jest konieczne usunięcie materiału zespalającego z ramienia powoda. Wskazał argumenty za i przeciw poddaniu się zabiegowi usunięcia go oraz podał, co nie było później kwestionowane, że w wywiadzie lekarskim powód podał, że nie zamierza poddawać się tego typu zabiegowi.

Uznając zatem, iż złożone przez biegłych opinie wraz z uzupełniającą opinią biegłego ortopedy są jasne, logiczne i wewnętrznie niesprzeczne, sąd uczynił je podstawowym materiałem dowodowym, na którym oparł rozstrzygnięcie w sprawie.

KWALIFIKACJA PRAWNA

Przechodząc do rozważań merytorycznych, należy wskazać, że w niniejszym procesie powód domagał się zasądzenia kwoty 25.000 zł tytułem zadośćuczynienia za doznaną krzywdę oraz kwoty 899,18 zł tytułem odszkodowania.

Podstawę odpowiedzialności pozwanych za skutki wypadku powoda z dnia 12 stycznia 2017 roku stanowią w niniejszej sprawie przepisy art. 415 k.c. w zw. z art. 444 § 1 k.c., art. 445 § 1 k.c.

Zgodnie z art. 415 k.c. kto z winy swej wyrządził drugiemu szkodę, obowiązany jest do jej naprawienia. Art. 444 § 1 k.c. stanowi, że w razie uszkodzenia ciała lub wywołania rozstroju zdrowia naprawienie szkody obejmuje wszelkie wyniki z tego powodu koszty. Na żądanie poszkodowanego zobowiązany do naprawienia szkody powinien wyłożyć z góry sumę potrzebną na koszty leczenia, a jeżeli poszkodowany stał się inwalidą, także sumę potrzebną na koszty przygotowania do innego zawodu. Z kolei wedle z art. 445 § 1 k.c. w wypadkach przewidzianych w artykule

poprzedzającym sąd może przyznać poszkodowanemu odpowiednią sumę tytułem zadośćuczynienia pieniężnego za doznaną krzywdę.

Wskazać należy, iż kwestie utrzymania w czystości nieruchomości oraz przylegających do nich chodników reguluje ustawa z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 1996 r. Nr 132, poz. 622 ze zm.). Zgodnie z zawartym w niej art. 5 ust. 4 właściciele nieruchomości zapewniają utrzymanie czystości i porządku przez uprzątnięcie błota, śniegu, lodu i innych zanieczyszczeń z chodników położonych wzdłuż nieruchomości, przy czym za taki chodnik uznaje się wydzieloną część drogi publicznej służącą dla ruchu pieszego położoną bezpośrednio przy granicy nieruchomości; właściciel nieruchomości nie jest obowiązany do uprzątnięcia chodnika, na którym jest dopuszczony płatny postój lub parkowanie pojazdów samochodowych.

W ocenie Sądu w ustalonym stanie faktycznym można pozwanym przypisać odpowiedzialność, albowiem do wypadku doszło na chodniku bezpośrednio znajdującym się przy ich posesji, zaś przyczyną upadku powoda skutkującym złamaniem lewej ręki było oblodzenie chodnika. Pozostawienie lodu na chodniku stanowi naruszenie przez właściciela obowiązku dbałości o stan nawierzchni w bezpośredniej bliskości jego posesji, a zatem stanowi o bezprawności i winie pozwanych.

Upadku powoda nie można przypisać innym przyczynom, to jest wskazywanemu przez pozwaną stanu po spożyciu alkoholu, w którym rzekomo powód się znajdował, czy też lekkomyślności powoda. Żaden z dowodów nie wskazywał na to, aby powód w chwili wypadku znajdował się w stanie po spożyciu alkoholu, zaś z zeznań powoda i świadka K. C. wynikało, iż schodząc w dół ulicą (...) i widząc to, iż nawierzchnia jest oblodzona starali się iść ostrożnie. Jeżeli pomimo tego doszło do upadku, to świadczy to o niedostatecznej dbałości o stan chodnika właścicieli nieruchomości, czyli pozwanych.

W zakresie dotyczącym wysokości zadośćuczynienia Sąd przyjął, iż kwota 15.000,00 złotych jest kwotą odpowiednią za krzywdę, która spotkała powoda w związku ze zdarzeniem. Należy w tym miejscu wskazać, iż kontuzja powoda dotyczyła lewej ręki, a zatem nie ręki wiodącej. Spowodowała stały uszczerbek na zdrowiu, który biegły określił na 5%. Jednocześnie biegły wskazywał na niewielkie, niemal nieuchwytnie ograniczenie wyprostu reki powstałe wskutek zdarzenia. Śruby, które zostały zainstalowane w czasie zabiegu rezykcji nie muszą być wyjmowane i jak wynika z wywiadu z powodem nie zamierza on ich wyjmować. Nie stanowią zagrożenia dla zdrowia i życia powoda. Z doświadczenia biegłego wynikało, że decyzja o ewentualnym zabiegu winna zostać podjęta w sytuacji przeważania możliwych do osiągnięcia korzyści, rozumianych również jako likwidacji potencjalnego zagrożenia, nad typowymi powikłaniami pozabiegowymi. Na dzień wyrokowania brak było podstaw do uznania, że taki zabieg jest niezbędnie konieczny.

Leczenie powoda przebiegało bez komplikacji, wręcz podręcznikowo. Ból w okresie leczenia był niewielki i skutecznie niwelowany środkami przeciwbólowymi i unieruchomieniem. Z uwagi na szybki okres gojenia (4 tygodnie) nie mógł trwać długo. Podobnie należy również zakwalifikować niedogodności, które złamanie przyniosło w życiu powoda, a które nie były znaczące, na co wskazywał biegły i co należy uznać za trafne spostrzeżenie. Powód jako niedogodności wskazywał niemożność przygotowywania samodzielnie posiłków, ograniczenia w dbałości o higienę osobistą, czy też niemożność prowadzenia pojazdu i ewentualnego korzystania z transportu publicznego. W ocenie Sądu nie są to niedogodności, które można nazwać znaczącymi. Ich kompensata znajduje odzwierciedlenie w ogólnej sumie zadośćuczynienia. Zdarzenie nie spowodowało również żadnych skutków ujemnych w psychice powoda, który poradził sobie w zmienionej sytuacji. Powyższe nie umniejsza cierpieniom powoda, jakich doznał na skutek wypadku. Zrozumiałym jest, że ocena bólu na skutek doznanej kontuzji zawsze dotyczy wartości subiektywnych wrażeń w sferze zmysłowej (qualia). Wreszcie ocena cierpienia winna być skorygowana o osobiste doświadczenia, uwzględniając interesy stron w składaniu oświadczeń, co do rozmiaru powstałych cierpień. Dokonując ustaleń w przedmiocie rozmiaru krzywdy pamiętać należy, iż nie jest możliwe ścisłe określenie rozmiaru krzywdy i wysokości zadośćuczynienia, zaś każdy przypadek powinien być rozpatrywany indywidualnie z uwzględnieniem wszystkich okoliczności sprawy (por.: wyrok SN z dnia 3 czerwca 2011 r., III CSK 279/10, publ. strona orzeczeń SN - (...)) Podstawowe znaczenie musi mieć rozmiar doznanej krzywdy, o którym decydują przede wszystkim takie

czynniki, jak rodzaj uszkodzenia ciała czy rozstroju zdrowia, ich nieodwracalny charakter polegający zwłaszcza na kalectwie, długotrwałość i przebieg procesu leczenia, stopień cierpień fizycznych i psychicznych, ich intensywność i długotrwałość, wiek poszkodowanego i jego szanse na przyszłość oraz poczucie nieprzydatności społecznej (por.: wyrok Sądu Najwyższego z dnia 1 kwietnia 2004r., II CK 131/03, LEX nr 327923).

Powód dochodził również ustalenia odpowiedzialności pozwanych na przyszłość. Podstawę tego roszczenia stanowi art. 189 k.p.c., zgodnie z którym powód może żądać ustalenia przez sąd istnienia lub nieistnienia stosunku prawnego lub prawa, gdy ma w tym interes prawny. O interesie prawnym w ustaleniu odpowiedzialności za ewentualną szkodę na przyszłość mówimy wówczas, gdy istnieje obiektywna niepewność stanu faktycznego. Nadto zgodnie z art. 4421 § 3 k.c., powód dochodzący naprawienia szkody na osobie może mieć interes prawny w ustaleniu odpowiedzialności pozwanego za szkody mogące powstać w przyszłości. Kolejny proces odszkodowawczy w związku z ujawnieniem się nowych szkód może toczyć się po wielu latach od zdarzenia powodującego szkodę, a wówczas pojawić się mogą po stronie poszkodowanego, na którym spoczywa obowiązek dowiedzenia wszystkich przesłanek odpowiedzialności odszkodowawczej, trudności dowodowe. Ustalenie odpowiedzialności na przyszłość zwalnia poszkodowanego z obowiązku udowodnienia istnienia wszystkich przesłanek odpowiedzialności podmiotu, na którym ta odpowiedzialność ciąży. Z tych względów po stronie powoda - poszkodowanego istnieje interes prawny w ustaleniu odpowiedzialności pozwanego na przyszłość.

W ocenie Sądu podstawą uznania za zasadne żądania powoda jest wynikający z ustaleń biegłego fakt pozostawienia materiału zespalającego w nasadzie dalszej kości ramiennej, a zatem w miejscu bezpośrednio uszkodzonym wskutek zaistniałego zdarzenia. Powyższe może implikować w przyszłości pojawienie się powikłań lub innych niekorzystnych następstw co w ocenie Sądu stanowi podstawę do uznania odpowiedzialności pozwanych na przyszłość

Zgodnie z art. 444 § 1 k.c. w razie uszkodzenia ciała lub wywołania rozstroju zdrowia naprawienie szkody obejmuje wszelkie wyniki z tego powodu koszty.

W piśmiennictwie wskazuje się że fakt, że określone świadczenie zdrowotne albo lek nie są refundowane przez NFZ, nie oznacza, że koszty takiego leku albo świadczenia nie są objęte odszkodowaniem. Odszkodowanie obejmować może koszty leczenia w prywatnej placówce, nawet jeśli podobne zabiegi oferowane są przez NFZ.

Na powódzie spoczywał jedynie ciężar wykazania, że poniesione przez niego wydatki pozostają w adekwatnym związku przyczynowym ze zdarzeniem z dnia 12 stycznia 2017 roku oraz że wydatki te były uzasadnione. W ocenie Sądu powód sprostował ciężarowi dowodu i co do zasady udowodnił, że poniesione przez niego koszty pozostawały w związku przyczynowym ze zdarzeniem, za którego skutki odpowiedzialność ponoszą pozwani. Podstawowym dowodem przemawiającym za uwzględnieniem powództwa był dowód z opinii biegłego sądowego ortopedy. Szczegółowo opisał proces leczenia powoda i wskazał na zasadność zabiegów rehabilitacyjnych. Konieczność zakupu temblaka oraz środków przeciwbólowych wynikała z zaleceń lekarskich.

Powód utracił nadto usługę w postaci kilkudniowego opłaconego pobytu w P.. Jako, że do zdarzenia doszło na kilka dni przed planowanym wylotem, nie miał możliwości otrzymania zwrotu już wpłaconych środków. Zatem kwota 669,76 zł mieściła się w rozmiarze powstałej szkody.

Mając zatem na uwadze wszystkie podniesione powyżej okoliczności – na mocy przepisów art. 415 k.c. w zw. z art. 444 § 1 k.c., art. 445 § 1 k.c. – należało zasądzić solidarnie od pozwanych na rzecz powoda kwotę 15.000 zł z tytułu zadośćuczynienia za krzywdę w związku z wypadkiem z dnia 12 stycznia 2017 roku oraz kwotę 899,18 zł tytułem odszkodowania z tytułu poniesionych kosztów leczenia, rehabilitacji oraz utraconej usługi w postaci opłaconego wypoczynku za granicą.

W pozostałym zakresie na podstawie ww. przepisów stosowanych a contrario oddalono powództwo o zadośćuczynienie jako zawyżone oraz dodatkowo na podstawie art. 189 k.p.c. a contrario w zakresie ustalenia odpowiedzialności na przyszłość pozwanych za skutki wypadku powoda z dnia 12 stycznia 2017 roku.

Nadto, na mocy art. 481 § 1 i 2 k.c. w zw. z art. 455 k.c. Sąd zasądził od wyżej wymienionych kwot odsetki ustawowe za opóźnienie od dnia 2 listopada 2017 roku, albowiem powódka wzywana była do zapłaty już dnia 16 października 2017 roku, a strona powodowa w zakreślonym terminie nie spełniła żądania.

Z kolei w zakresie dotyczącym drugiego z pozwanych Sąd miał na uwadze to, iż złożone w pozwie przed procesowe wezwanie do zapłaty były kierowane jedynie do K. P.. A zatem wobec drygo ego z pozwanych – R. P. (1) skutek wezwania do zapłaty Sad wiązał z doręczeniem mu odpisu pozwu przy uwzględnieniu tygodniowego terminu do ustosunkowania się do zawartego w pozwie żądania zapłaty.

KOSZTY PROCESU

O kosztach procesu Sąd orzekł na podstawie art. 100 k.p.c. w zw. z § 2 pkt 5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz.U.1804.2015 ze zm.). Powód wygrał proces w 61,40 %, pozwany – w 38,60 %.

Koszty poniesione przez powoda to opłata sądowa od pozwu 1.295 zł, opłata za czynności profesjonalnego pełnomocnika w stawce minimalnej 3.600 zł, opłata skarbową od pełnomocnictwa 17 zł oraz wykorzystana część zaliczki na poczet opinii biegłego 972,60 zł oraz wynagrodzenia (...) w kwocie 350 zł. Łącznie – 6.234,60 złotych.

Koszty poniesione przez pozwanych to kwota 7.234,00 złotych, to jest dwukrotność kwoty 3.617,00 złotych. Wynik sumy tych kosztów w proporcji do stosunku, w jakim wygrał pozwany to 2.792,32 zł.

Różnica na korzyść powoda została zasądzona w punkcie IV. wyroku.

Ponadto w IV. i V. wyroku na mocy art. 113 ust. 1 i ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005 roku o kosztach sądowych w sprawach cywilnych rozstrzygnięto o nieopłaconych kosztach sądowych (niepokryty zaliczką koszt ekspertyzy sporządzonej przez (...) 19 zł oraz wynagrodzenia biegłego - 369,41 zł) – zgodnie z proporcją, w jakiej strony przegrały proces, tj. nakazując ściągnąć od powoda z zasądzonego na jego rzecz roszczenia kwotę 149,93 zł oraz solidarnie od pozwanych – 238,48 zł.